

ttb analytics คาดปี 2567 ไทยเที่ยวไทยจะสร้างเม็ดเงินมากกว่า 1 ล้านล้านบาท ณะภาครัฐเร่งพัฒนาต่อยอดแหล่งท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดให้เกิดการท่องเที่ยวซ้ำ ก่อนการเที่ยวไทยจะกลายเป็น “เที่ยวเมืองไทย เคยไปมาแล้ว”

ศูนย์วิเคราะห์เศรษฐกิจ ทีทีบี หรือ ttb analytics คาดปี 2567 การท่องเที่ยวในประเทศเตรียมสร้างประวัติศาสตร์ จำนวนนักท่องเที่ยวในประเทศเป็นปีที่ 2 ติดต่อกันสร้างเม็ดเงินกว่า 1 ล้านล้านบาท ภายใต้ความกังวลจากโครงสร้างประชากรที่ลดลงและการดึงดูดให้เกิดการท่องเที่ยวซ้ำ (Revisit Intention) ณะภาครัฐเร่งพัฒนาต่อยอดขับเคลื่อนจุดเด่นเชิงวัฒนธรรม ผสานกับวัตถุประสงค์พิเศษ ก่อนการเที่ยวไทยจะกลายเป็น “เที่ยวเมืองไทย เคยไปมาแล้ว”

การท่องเที่ยวภายในประเทศเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจสำคัญที่สร้างเม็ดเงินทางเศรษฐกิจ และยังเป็นช่องทางสำคัญของการส่งผ่านเม็ดเงินจากนักท่องเที่ยวในพื้นที่หนึ่งให้เกิดการหมุนเวียนในพื้นที่ต่าง ๆ หลายพื้นที่ โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกลที่ปกติการหมุนเวียนของเม็ดเงินทางเศรษฐกิจค่อนข้างต่ำ เป็นการเปิดโอกาสในการสร้างธุรกิจอันเป็นแหล่งงานตามแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อเป็นรากฐานการเติบโตอย่างยั่งยืน โดยตามข้อมูลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยชี้ให้เห็นถึงช่วงก่อนการแพร่ระบาดโควิด-19 ในปี 2562 การท่องเที่ยวในประเทศสามารถสร้างเม็ดเงินหมุนเวียนทางเศรษฐกิจได้สูงกว่า 1.1 ล้านล้านบาท

อย่างไรก็ตาม จากการฟื้นตัวของโควิด-19 ทำให้การท่องเที่ยวในประเทศหยุดชะงักกระทันหันโดยรายได้จากการท่องเที่ยวในประเทศหดตัวลงเหลือเพียง 0.22 ล้านล้านบาท ในปี 2564 ก่อนที่ในปี 2566 สัญญาณการฟื้นตัวของการท่องเที่ยวกลับมาชัดเจนในด้านจำนวนนักท่องเที่ยวในประเทศที่คาดว่าจะขยับสูงเป็นประวัติการณ์ที่ 254.4 ล้านคน-ครั้ง แต่จากภาวะหนี้ครัวเรือนและต้นทุนค่าครองชีพที่อยู่ในระดับสูงของภาคครัวเรือนส่งผลต่อพฤติกรรมการปรับเปลี่ยนการท่องเที่ยวเป็น “เน้นการท่องเที่ยวไปเช้าเย็นกลับในจังหวัดข้างเคียง ลดระยะเวลาพักผ่อนในจังหวัดห่างไกล หรือเที่ยวต่างภูมิภาคในจังหวัดที่ใกล้เพื่อลดค่าน้ำมัน” ทำให้รายจ่ายต่อทริปลดลงส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวในประเทศมีการเติบโตไม่สอดคล้องกันที่ราว 0.8 ล้านล้านบาท

สำหรับปี 2567 ttb analytics ประเมินการท่องเที่ยวในประเทศยังสามารถสร้างประวัติศาสตร์เป็นปีที่ 2 ติดต่อกันในมิติด้านจำนวนนักท่องเที่ยวที่คาดสูงถึง 292.1 ล้านคน-ครั้ง ซึ่งแม้ยังอยู่ภายใต้บริบท “เที่ยวใกล้ ไปกลับ กระชับเส้นทาง” ส่งผลให้รายจ่ายต่อทริปลดลงแต่ด้วยการชดเชยของมิติจำนวนนักท่องเที่ยวในประเทศสามารถสร้างมูลค่าเกินกว่า 1 ล้านล้านบาท ได้อีกครั้ง อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาในมิติเชิงลึก พบว่าในปี 2567 นี้อาจเป็นจุดสูงสุด จากโครงสร้างอายุของประชากรวัยท่องเที่ยว (25 ปี - 65 ปี) เข้าสู่ระยะแรกของการลดลงครั้งแรกในรอบกว่า 30 ปี ที่อาจส่งผลต่อข้อจำกัดเรื่องการเพิ่มขึ้นของจำนวนการท่องเที่ยวระยะถัดไป

ด้วยเหตุนี้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องวางแผนและพัฒนาการท่องเที่ยวในประเทศเพื่อรับมือ เนื่องจากโปรเจกต์ Unseen Thailand หรือเที่ยวเมืองรองที่ไทยกำลังดำเนินการอย่างเข้มข้น กำลังเผชิญข้อจำกัด เมื่อแหล่งท่องเที่ยวที่ยังไม่เคยเห็น กลายเป็นสิ่งที่เห็นแล้ว จะสามารถต่อยอดเป็นอยากเห็นอีกได้หรือไม่ (Revisit Intention) และในกรณีที่ภาครัฐหรือหน่วยงานในพื้นที่ไม่สามารถชักจูงใจให้นักท่องเที่ยวเกิดการอยากกลับมา

เที่ยวอีกครั้งได้ เกรงว่าแคมเปญของ “เที่ยวเมืองไทย ไม่ไปไม่รู้” ที่เคยส่งผ่านการเปิดประสบการณ์การท่องเที่ยวใหม่อาจกลายเป็น “เที่ยวเมืองไทย เคยไปมาแล้ว” ttb analytics จึงเสนอแนะในการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยให้สามารถมีการเติบโตที่ยั่งยืนเพื่อต่อยอดให้เกิดความต้องการท่องเที่ยวอีกครั้ง ดังนี้

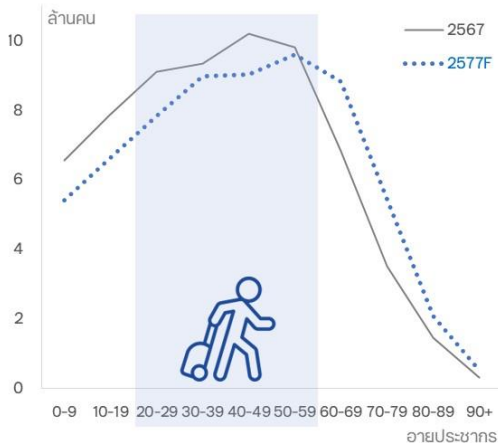
- 1) การเชื่อมโยงสิ่งดึงดูดการท่องเที่ยวทางธรรมชาติเพื่อต่อยอดและยกระดับสิ่งดึงดูดเดิมที่มีอยู่ เช่น สร้างการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียงโดยอาศัยความเกี่ยวโยงเชิงภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หรือวัฒนธรรม เพื่อสร้างเรื่องราว (Journey) แห่งการเดินทางเพื่อเสริมความประทับใจ และสามารถบอกเล่าความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวที่ยังไม่ได้มาให้เกิดความสนใจ (Storytelling) โดยพัฒนาต่อยอดเรื่องราวการเดินทางในบริบทถัดไปที่มีความคล้ายกัน หรืออาจเป็นอารมย์ที่ต่างกันออกไป
- 2) การสร้างสรรค์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural Attraction) เร่งพัฒนาจุดเด่นเชิงวัฒนธรรม (Cultural Attraction) เสริมเรื่องราวความน่าสนใจทั้งในส่วนของงานศิลป์ที่สะท้อนวิถีชีวิตที่มีความต่างกันไปในแต่ละสังคมสะท้อนผ่านวัฒนธรรมทางวัตถุ รวมถึงการขับเคลื่อนผ่านวัฒนธรรมทางจิตใจที่สะท้อนผ่านความเชื่อที่นักท่องเที่ยวสามารถไปสักการะเพื่อความเป็นสิริมงคล เสริมสร้างความมั่นใจ ที่ส่งผลดีต่อการตัดสินใจในการเปลี่ยนแปลงตนเองให้ดีขึ้น บนพื้นฐานที่อธิบายได้ตามทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ ที่ผู้คนส่วนมากมักหลีกเลี่ยงความเสี่ยงและจะไม่ยอมเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ส่งผลต่อการเสียโอกาสที่จะเข้ามาในชีวิต แต่เมื่อได้ไปสักการะบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ประดิษฐานตามสถานที่ต่าง ๆ ของแต่ละปัจเจก ย่อมส่งผลให้ผู้คนบางส่วนมีความเชื่อมั่นที่จะเลือกทางเลือกที่มีความเสี่ยงมากขึ้นเพื่อหาโอกาสให้ตนเองมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในอนาคต ซึ่งพลังที่ได้รับจากการส่งผ่านวัฒนธรรมด้านจิตใจ และความเชื่อสามารถส่งผ่านเป็น Soft Power ที่ทรงพลังจากการตอบโต้ภัยพื้นฐานของมนุษย์ทุกคนที่ต้องการประสบความสำเร็จในสิ่งที่หวัง
- 3) การเชื่อมโยงวัตถุประสงค์อื่นให้ผนวกเข้ากับการท่องเที่ยว เนื่องจากการท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อพักผ่อน ซึ่งอาจเกิดข้อจำกัดในด้านการกลับมาท่องเที่ยวซ้ำ ดังนั้น การผนวกเข้ากับความสนใจพิเศษอื่น (Special Interest Tourism) เช่น ในภาพใหญ่ของประเทศไทยที่ประสบความสำเร็จในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ (Medical Tourism) โดยในภาพย่อยรายพื้นที่ อาจใช้ความสนใจที่หลากหลายและใช้จุดเด่นที่มีอยู่ในแต่ละพื้นที่ที่ต่างกัน ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ที่หลายพื้นที่เริ่มได้รับการยกระดับเป็นงานประจำปี หรือการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย หรือแม้แตในรูปแบบการท่องเที่ยวที่เป็นการอาศัยพักแรมระยะยาวที่สามารถสร้างรายได้หมุนเวียนให้กับท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี

โดยสรุป สถานการณ์การท่องเที่ยวในประเทศปี 2567 คาดฟื้นตัวสมบูรณ์ทั้งในมิติของจำนวนและรายได้จากการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมการท่องเที่ยวไทยขับเคลื่อนผ่านสิ่งดึงดูดที่มีอยู่เดิมตามธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ แต่มักไม่ต่อยอดพัฒนาให้มีแรงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวกลับไปท่องเที่ยวซ้ำ ด้วยเหตุนี้ บนมิติของโครงสร้างประชากรนักท่องเที่ยวที่เริ่มมีจำนวนลดลงนับจากปี 2567 จำนวนนักท่องเที่ยวที่คาดสร้างตัวเลขสูงสุดได้ 2 ปีต่อเนื่องก็อาจเป็นจุดสูงสุดสุดท้ายและกลายเป็นเพียงหน้าประวัติศาสตร์ เมื่อกระแสการท่องเที่ยวทุกอย่างไม่ได้รับการพัฒนาต่อยอดและความนิยมเริ่มจืดจางไปตามกาลเวลา

ttb analytics คาดปี 2567 ไทยเที่ยวไทยจะสร้างเม็ดเงินมากกว่า 1 ล้านล้านบาท
 และภาครัฐเร่งพัฒนาต่อยอดแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความเพื่อดึงดูดให้เกิด
 การท่องเที่ยวซ้ำ ก่อนการเที่ยวไทยจะกลายเป็น "เที่ยวเมืองไทย เคยไปมาแล้ว"

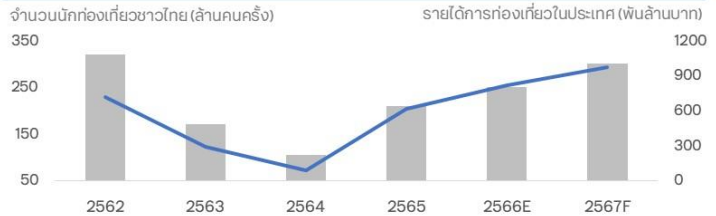
ประชากรวัยท่องเที่ยวไทยมีแนวโน้มที่ลดลง

ในอีก 10 ปีข้างหน้า จำนวนประชากรในวัยท่องเที่ยว
 จะลดลงเป็น 36.1 ล้านคน จากปัจจุบันมีอยู่ที่ 38.7 ล้านคน

ที่มา: NSO, TAT, และ ttb analytics คาดการณ์ ณ ธันวาคม 2566

จำนวนและรายได้จากการท่องเที่ยวในประเทศ

แนวทางการสร้างแรงจูงใจให้เกิดการท่องเที่ยวซ้ำ (Revisit Intention)

เชื่อมโยง
สิ่งดึงดูด

- ✓ เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่เพื่อสร้างเรื่องราวการเดินทาง
- ✓ อาจเชื่อมโยงผ่านความเกี่ยวข้องด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หรือวัฒนธรรม

สร้างสรรค์
สิ่งดึงดูด
ด้านวัฒนธรรม

- ✓ ขับเคลื่อนผ่านวัฒนธรรมทางวัตถุที่สามารถสะท้อนเอกลักษณ์แต่ละพื้นที่
- ✓ สร้างสรรค์วัฒนธรรมด้านจิตใจในแต่ละท้องถิ่นเพื่อสร้าง Soft Power

เชื่อมโยง
วัตถุประสงค์อื่น

- ✓ พัฒนาวัตถุประสงค์การท่องเที่ยวเข้ากับวัตถุประสงค์รองในอุตสาหกรรมอื่น
- ✓ สร้างวัตถุประสงค์การท่องเที่ยวข้ามกิจกรรมต่างๆ หรือรายได้หมุนเวียน สำหรับการพักอาศัยระยะยาว (Long Stay)